

Ринок зерна та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- За даними Мінагрополітики, на 30 серпня 2021 року в Україні зібрано 47 млн. тонн зернових з 10,7 млн. га при середній врожайності 43,8 ц/га. Зокрема, намолочено 32,2 млн. тонн пшениці, 9,6 млн. тонн ячменя й 576 тис. тонн гороху. Продовжується збирання гречки – намолочено 79,5 тис. тонн, середня врожайність 13,5 ц/га, проса зібрано 151,1 тис. тонн при врожайності 23,8 ц/га. Також з 7% збиральної площі намолочено 1,9 млн. тонн кукурудзи при поточній врожайності 52,2 ц/га;
- За даними Держмитслужби, у вересні поточного року експорт зерна з України склав 5,596 млн тонн, в тому числі пшениці – 4,634 млн тонн, ячменю – 1,015 млн тонн, жита – 30,1 тис. тонн, кукурудзи – 165 тис. тонн
- За даними Держмитслужби, станом на 1 жовтня з України від початку 2021/22 МР експортовано 14,463 млн. тонн зернових і зернобобових культур, що на 2,2 млн. тонн більше ніж на аналогічну дату минулого сезону. Поставки пшениці склали 8,938 млн тонн (+379 тис. тонн), ячменю – 3,779 млн тонн (+899 тис. тонн), жита – 42,6 тис. тонн (+40,9 тис. тонн), кукурудзи – 1,430 млн тонн (+775 тис. тонн). Крім того, за кордон поставлено 36,6 тис. тонн борошна зернових культур (у т. ч. 36,3 тис. тонн пшеничного), що на 13,8 тис. тонн менше відповідного показника попереднього сезону;
- Згідно з оперативними даними Мінагрополітики, станом на 30 вересня в Україні озимими зерновими було засіяно 2,15 млн. га. Основну частину засіяної площі становила пшениця - 1,95 млн. га (29,2% до прогнозу), озимим ячменем засіяно 126,7 тис. га (12,4% до прогнозу), озимим житом – 75 тис. га (46,7% до прогнозу);
- За оцінкою Української зернової асоціації, Україна у 2021/22 МР може зібрати понад 110 млн. тонн зернових і олійних культур. Також в УЗА прогнозують рекордний обсяг експорту українського зерна в сезоні 2021/22 – на рівні 70,1 млн. тонн;
- Експерти Єврокомісії підвищили оцінку виробництва пшениці в країнах ЄС у 2021/22 МР на 3,8 млн. тонн - до 131 млн. тонн, що вище минулорічного врожаю зернової, який склав 117,1 млн. тонн. При цьому суттєво скорочено прогноз валового збору кукурудзи в ЄС - на 2,2 млн. тонн, до 68,8 млн. тонн, що все ще вище зібраного в 2020/21 МР врожаю 65,3 млн. тонн;
- У першій половині 2021 року Єгипет імпортував, за даними Центрального агентства громадської мобілізації і статистики (CAPMAS), пшеницю на суму 1,41 млрд доларів, повідомляє Reuters. У порівнянні з січнем-червнем 2020 року імпорт пшениці в вартісному вираженні зменшився на 9,5%;
- За попередніми оцінками, державне агентство Алжиру ОАІС в ході проведеного міжнародного тендеру законтрактувала 500-550 тис. тонн борошномельної пшениці за середньою ціною 364 \$/тонна C&F. Найвірогідніше, основний обсяг зернової закуплено у Франції з поставкою протягом листопада поточного року;
- 1 жовтня Зернове агентство Тунісу (ODC) провело тендери із закупівлі м'якої пшениці і ячменю довільного походження з поставкою в листопад-грудні. Планувалося закупити 125 тис. тонн борошномельної пшениці (5 карго по 25 тис. тонн) і 100 тис. тонн фуражного ячменю (4 карго по 25 тис. тонн). Підсумки тендеру поки невідомі;

Динаміка міжнародних ринків

Світові ціни на пшеницю і кукурудзу наприкінці вересня продовжили рухатися у висхідному тренді, і жодні новини, що мали сприяти здешевленню основних зернових культур, мало позначилися на глобальному ринку, хіба що трохи уповільнили темпи подорожчання.

Так, минулого тижня в Канаді, Росії та Казахстані, де ще дозбирають врожай ярої пшениці, встановилася ясна суха погода, що прискорює завершення жнив. Така сама погода в Чорноморському регіоні сприяла активізації збору кукурудзи. А наприкінці минулого тижня вийшов щоквартальний звіт Мінсільгоспу США, у якому збільшено оцінки врожаю кукурудзи в країні і її залишки на кінець сезону. Так саме збільшено й прогноз врожаю пшениці, хоча оцінку її залишків було скорочено.

При цьому на СВОТ в Чикаго грудневий ф'ючерс на м'яку червонозерну пшеницю, ціна якого минулого понеділка, 27 вересня, становила 265,36 \$/тонна, до кінця тижня подорожчав до 277,49 \$/тонна. На EURONEXT в Парижі ціна грудневого пшеничного контракту також суттєво зросла: стартувавши в понеділок з позначки 253,25 €/тонна, у п'ятницю, 1 жовтня, його ціна склала вже 264,25 €/тонна.

Ціна на українське зерно в портах Чорного моря на умовах FOB

Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (попит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Пшениця 12,5% пр.	300	305	302	310
Пшениця 11,5% пр.	298	304	300	308
Пшениця фуражна	282	288	286	290
Ячмінь	260	267	265	268
Кукурудза	259	269	267	272

Експортні ціни на основні продукти переробки пшениці в Україні

Культура	min	max	avr	Δ, %
Борошно, в. г., FCA	242	245	242	0,0%
Висівки пшеничні, FOB	136	140	138	0,0%

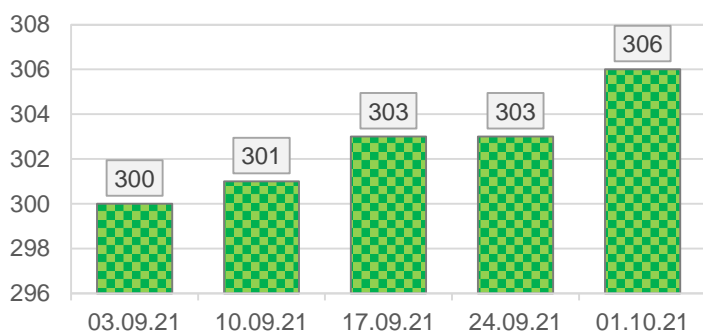
Своєю чергою грудневий ф'ючерс кукурудзи на CBOT минулого тижня подорожчав зі 212,35 \$/тонна у понеділок до 213,14 \$/тонна в останній робочий день тижня. На EURONEXT ціна кукурудзяних контрактів з виконанням у листопаді, яка 27 вересня становила 225 €/тонна, у п'ятницю, 1 жовтня, зросла до 236,50 €/тонна.

Ціни на українське борошно і пшеничні висівки				
Продукт	USD/т (попит)		USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Борошно, в. г., FCA	240	243	242	245
Висівки пшеничні, FOB	135	138	136	140

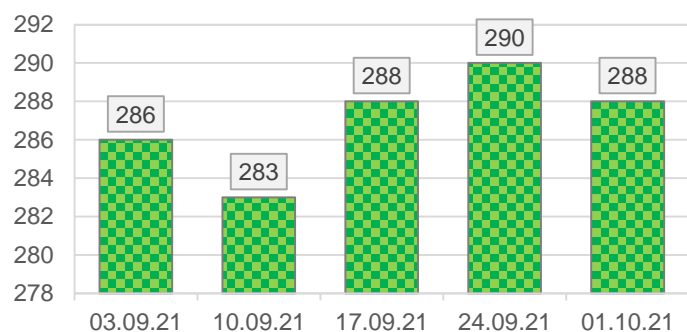
Ціни контрактів на зернові в основних портах країн-експортерів, період поставки жовтень/грудень 2021 року

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Пшениця 12,5% протеїн, Україна Чорне море	303	308	306	1,0%
Пшениця 11,5% протеїн, Україна Чорне море	301	304	303	2,0%
Пшениця фураж, Україна Чорне море	286	290	288	-0,7%
Пшениця HRW 11% протеїн, США NOLA	346	350	348	0,9%
Пшениця SRW, США NOLA	322	327	325	4,0%
Пшениця Superior, Франція Rouen	315	317	316	2,9%
Пшениця 12,5% протеїн, Румунія Constanța	306	312	309	0,8%
Пшениця 12,5% протеїн, Росія Чорне море	309	312	311	2,3%
Ячмінь, Україна Чорне море	261	264	263	-0,2%
Ячмінь, Франція Rouen	284	286	285	3,1%
Кукурудза, Україна Чорне море	267	271	269	2,5%
Кукурудза, США NOLA	277	283	280	1,4%
Кукурудза, Франція Rouen	293	295	294	6,3%
Кукурудза, Румунія Constanța	263	267	265	0,0%
Кукурудза, Росія Чорне море	264	267	266	0,8%

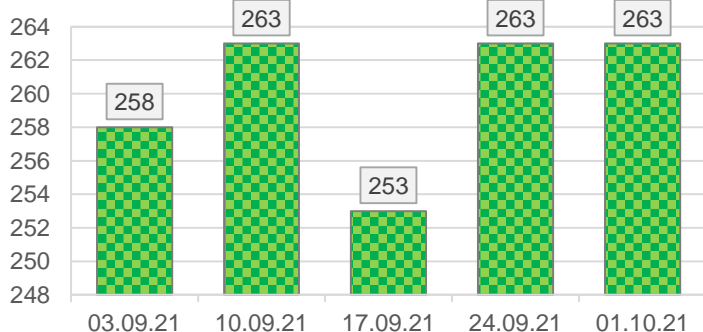
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця 12,5% протеїн, Україна FOB Чорне море

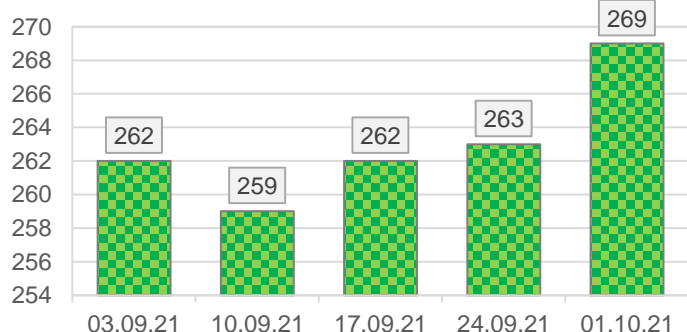
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця фураж, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Ячмінь, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Кукурудза, Україна FOB Чорне море

Динаміка ринку основних зернових культур

В останній робочий тиждень вересня внутрішні ціни на основні зернові культури в Україні рухалися в фарватері світових цін, а отже зросли як на пшеницю й кукурудзу, також частково на ячмінь, хоча порівняно з попереднім тижнем темпи зростання суттєво уповільнилися.

Так, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», ціни попиту трейдерів і експортерів на продовольчу пшеницю зросли в середньому на 50 грн./тонна на базисі елеваторів і до 100 грн./тонна в портах. При цьому фуражна зернова, навпроти, подешевшала 50 грн./тонна EXW і так саме на базисі СРТ-порт. Така динаміка відповідає цінам на експортному напрямку, де пшениця з протеїном 12,5% і 11,5% на FOB/Чорноморські порти протягом тижня подорожчала в середньому 3 \$/тонна під впливом збільшення попиту імпортерів. Натомість, фуражна пшениця на FOB втратила в ціні 3 \$/тонна під тиском збільшення пропозиції кукурудзи, збирання якої активізувалось завдяки сухій теплій погоді.

Однак сама кукурудза минулого тижня продемонструвала найбільше зростання, насамперед, на базисі первинних елеваторів, де її ціна зросла в середньому на 100 грн./тонна. На ту ж саму суму зернова подорожчала і в портах, де на FOB її пропозиція додала в ціні 6 \$/тонна. Причинами подорожчання є як фактор глобального ринку, так і відставання темпів збиральної кампанії, через що надходження кукурудзи від виробників поки що є недостатнім для виконання укладених контрактів.

Попри незначне зниження експортної ціни на ячмінь, вартість зерна минулого тижня збереглась на первинних базисах і в середньому на 50 грн./тонна подорожчала в портах, відновлюючись після відмови Китаю від законтракованих партій і збільшенні обсягу закупівель Туреччиною.

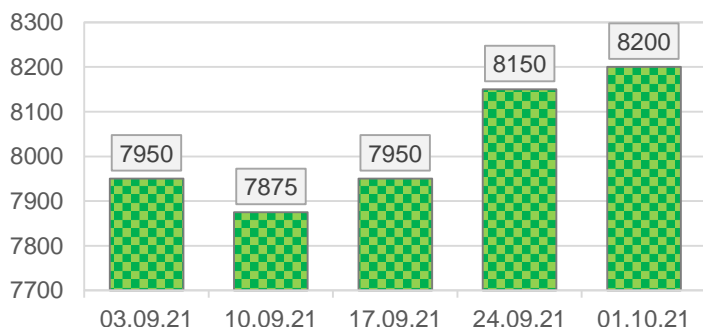
На відміну від трейдерів і експортерів, внутрішні споживачі минулого тижня залишили без змін закупівельні ціни на пшеницю, одна підвищили їх до 100 грн./тонна на кукурудзу і ячмінь.

Щодо продуктів переробки пшениці, то через перманентне здороження сировини млинарі підвищили ціни пропозиції борошна вищого і першого ґатунків на чергові 100 грн./тонна. Так саме подорожчали і висівки.

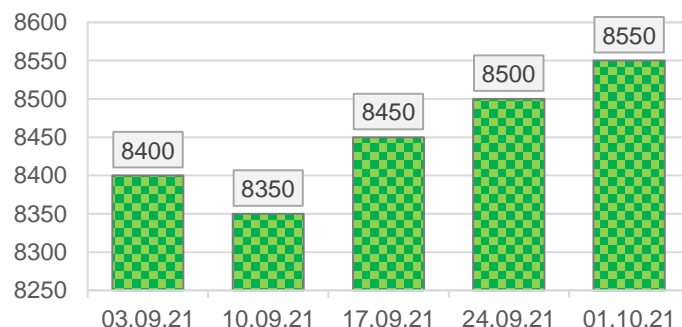
Закупівельні ціни на ключові зернові культури				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попиту, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	7850	8400	8200	0,6%
Пшениця 11,5%	7800	8350	8150	0,6%
Пшениця фураж	7450	7900	7750	-0,6%
Кукурудза	6800	7300	7100	1,4%
Ячмінь	6300	6950	6750	0,0%
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	7850	8250	8100	0,0%
Пшениця 11,5%	7800	8200	8050	0,0%
Пшениця фураж	7450	7850	7650	-0,6%
Кукурудза	7000	7450	7200	1,4%
Ячмінь	6600	7100	6800	1,5%
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	8300	8700	8550	1,2%
Пшениця 11,5%	8250	8650	8500	1,2%
Пшениця фураж	7950	8250	8000	-0,6%
Кукурудза	7200	7550	7450	1,4%
Ячмінь	7000	7600	7250	0,7%

Ціни на ключові продукти переробки пшениці				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попиту, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	10600	11200	11050	0,9%
Борошно, перший сорт	10300	10900	10800	0,9%
Висівки пшеничні	5200	5800	5400	0,9%
Ціна EXW пропозиція, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	10700	11600	11100	0,9%
Борошно, перший сорт	10400	11300	10850	0,9%
Висівки пшеничні	5300	6000	5500	1,9%

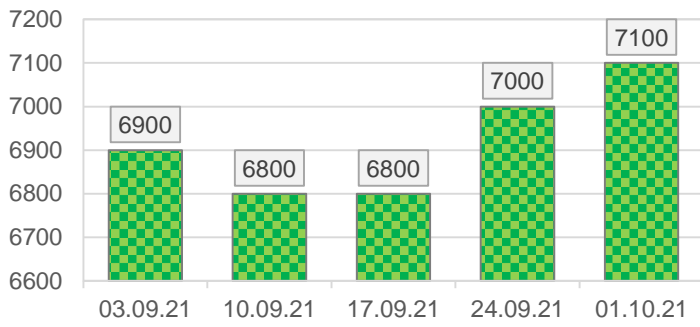
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, EXW попиту

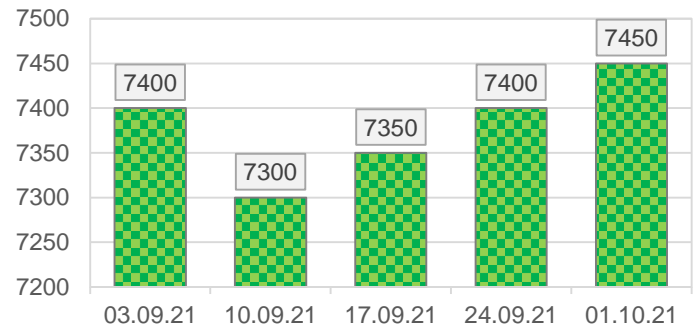
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, СРТ-порт

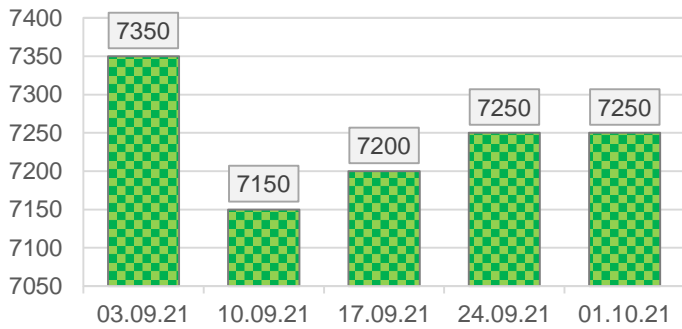
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, EXW попит**

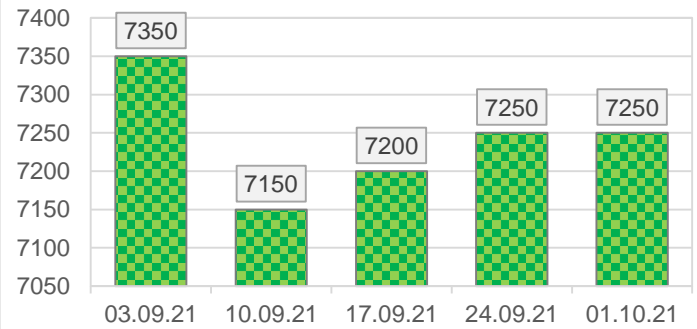
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, СРТ-порт**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, СРТ-порт**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, СРТ-порт**

Динаміка ринку нішевих зернових культур

Минулий тиждень на ринку нішевих культур вчергове збільшив ціни на низку зернових., втім подорожчання відбувалося нерівномірно – в залежності від базисів закупівлі і наявного попиту.

Так, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», лідери попередніх цінових зростань – горох й кукурудза - цього разу подорожчали лише в портах, на 50 і 100 грн./тонна відповідно.

Натомість на первинних елеваторах зросли в ціні овес й сорго – на 50 грн./тонна, а також на 200 грн./тонна подорожчало просо. Збирання цих культур як раз триває, і трейдери збільшують ціни для активізації створення необхідних страхових запасів зерна.

Що стосується внутрішніх споживачів, то на базисі СРТ-підприємство минулого тижня на 100 грн./тонна подорожчав овес і на 200 грн./тонна – просо. Натомість попиту на сорго переробники поки що масово не озвучували.

Закупівельні ціни на нішеві зернові культури

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Жито	5000	5450	5100	0,0%
Горох	8600	9200	9000	0,0%
Овес	4900	5500	5350	0,9%
Просо	6500	7200	6900	3,0%
Сорго	6400	7000	6850	0,7%
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Жито	5400	5700	5600	0,0%
Горох	8700	9300	9000	0,0%
Овес	5850	6400	6000	1,7%
Просо	6800	7500	7300	2,8%
Сорго	н/д	н/д	н/д	н/д
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Жито	5500	5850	5800	0,9%
Горох	9000	9850	9600	1,1%
Овес	5900	6350	5950	0,0%
Просо	6900	7400	7100	0,0%
Сорго	6900	7200	7100	0,0%